

Orde van dienst voor de Goede Vrijdag
3 april 2026

Voorganger: Ds. Th.J.S. van Staalduine
Lectoren: Lammert en Els de Groot
Organist: Rien Kamphorst
Aanvang dienst: 19.00 uur

Op Goede Vrijdag staat het lijdensverhaal van Jezus Christus centraal, zoals ons is verteld door de evangelist Mattheüs. Goede Vrijdag is de gedenkdag van de dood van Jezus en de kruisweg die tot die dood heeft geleid. De kruisweg is echter ook de weg tot redding. Ook vandaag, wanneer we onszelf de ruimte geven voor persoonlijke meditatie, voor het spiegelen van het evangelie aan ons eigen levensverhaal. De dienst vraagt om ingetogenheid, stilte, boete en inkeer. Toch hoeven we niet “verslagen” naar huis. Het is Kruispassen. Wij bidden voor de lijdende mensheid, maar het kruis wordt ook bezongen. Want de dood van Christus aan het kruis is geen mislukking, die later min of meer rechtgezet wordt door de opstanding. Het kruis van Christus, zijn vermogen mens te zijn tot in de diepste duisternis, dát is de overwinning. Het kruis is het bewijs van een liefde die even sterk en zelfs sterker is dan al onze zonde en de dood. En daarom mag deze dag toch “Goede” Vrijdag heten.

(Omdat deze dienst onderdeel is van één grote eredienst van Witte Donderdag tot en met Paaszondag is er geen collecte)

Orgelspel

Lied voor de dienst: Lied 576b: 1, 4 en 7

1. O hoofd vol bloed en wonden,
bedekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed geschonden,
Uw kroon een doornenkroon,
o hoofd eens schoon en heerlijk
en stralend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deerlijk!
Ik groet U vol ontzag.

4. Houdt Gij mij in Uw hoede,
Gij die Uw schapen telt,
o bron van al het goede,
waar uit mijn leven welt.
Gij die mijn ziel wilt laven
met liefelijke spijs,
Gij overstelpt met gaven
tot in het paradijs.

7. Wees Gij om mij bewogen
en troost mijn angstig hart.
Voer mij Uw beeld voor ogen,
gekruisigde, Uw smart.
Dan zal ik vol vertrouwen,
gelovig en bewust,
Uw aangezicht aanschouwen.
Wie zo sterft, sterft gerust.

Welkom door de voorganger

Toelichting bloemstuk

Zingen: Joh. de Heer 836: 1, 2 en 3

1. Op die heuvel daarginds,
stond een ruwhouten kruis,
het symbool van vervloeking en schuld.
Maar dat kruis werd de mens,
tot het kostbaarst kleinood,
daar Gods wet aan dat hout werd vervuld.

Refrein: 'k Klem mij daarom aan Golgotha's kruis,
tot de Heer komt en met Hem het loon,
als die grote dag aanbreekt en Hij ons dat kruis
dan verwisselt voor d' eeuwigheidskroon.

2. O, dat ruwhouten kruis,
door de wereld gesmaad,
heeft een wond're bekoring en macht.
Want Gods Zoon liet Zijn troon,
Hij droeg smaadheid en hoon,
om de vreugd' die dat kruis voor ons bracht.

Refrein

3. Van dat ruwhouten kruis,
met het bloed van Gods Zoon,
straalt een licht dat door niets wordt gedoofd;
vol van schoonheid en pracht,
vol van reddende kracht,
voor een ieder die in Hem gelooft.

Refrein

Gebed voor de Goede Vrijdag:

v.: Heer, onze God, U hebt een mens, Jezus van Nazareth, onze broeder,
met Uw eigen naam en met Uw macht bekleed - maar hij is machteloos

geweest in deze wereld. U hebt Hem recht van spreken gegeven, Hij is Uw Woord, maar Hij vond geen gehoor. Wij bidden U dat wij in deze man van smarten onze enige Redder mogen herkennen, God met ons, alle dagen van ons leven. Amen

Zingen: Psalm 22: 1 en 7

1. Mijn God, mijn God, waarom verlaat Gij mij
en blijft zo ver, terwijl ik tot U schrei,
en redt mij niet, maar gaat aan mij voorbij ?
Hoe blijft Gij zwijgen ?
Mijn God, ik doe tot U mijn kreten stijgen
bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan ik vluchten,
maar krijg geen rust, geen antwoord op mijn zuchten
in klacht op klacht.

7. Het grauw dringt op, als honden van rondom,
doorboort mijn hand en voet en brengt mij om.
Mijn lijf verteerde tot de lege som
van mijn geraamte.
Zij kennen voor een stervende geen schaamte,
lachen hem uit die zich niet kan verweren,
en delen reeds, al dobbelend, zijn kleren,
hun tot een buit.

LEZING VAN HET LIJDENSVERHAAL

(volgens het evangelie naar Matteüs, afgewisseld met liederen van Hans Bouma, melodie Gezang 173: 'Alles wat over ons geschreven is')

Lezen: Matt. 26: 47-56 *De gevangenneming*

Zingen: Jezus, een mens, die doet wat God verwacht,
 liefde en recht, de wet en de profeten,
 als een van ons ooit mens van God mag heten
 dan Hij die zo volmaakt Gods wil volbracht.

Lezen: Matt. 26: 57-68 *Voor de Raad*

Zingen: Mens van God, in liefde ligt zijn kracht,
mens onder mensen, iedereen tot zegen,
koning der Joden, koning van Godswege,
koning zo prachtig, koning zonder pracht.

Lezen: Matt. 26: 69-75 *De verloochening door Petrus*

Zingen: Jezus, die niets dan recht en liefde doet,
geboeid, verhoord, wat heeft Hij toch misdreven,
Jezus, een mens zijn roeping trouw gebleven,
zelfs Simon Petrus die Hem niet meer moet.

Lezen: Matt. 27: 1-10 *De overlevering aan Pilatus en de dood van Judas*

Zingen: Zo prachtig als Hij is, wordt Hij gehaat,
Hij gaat te ver, Hij heeft zijn hart gegeven,
Hij moet verdwijnen, zo is het geen leven,
niemand ter wereld is met Hem gebaat.

Lezen: Matt. 27: 11-26 *De veroordeling*

Zingen: Koning die dient, die hongert en die dorst
naar licht en heil, naar recht en brood voor armen
koning van vrede, koning vol erbarmen,
niets kan Hem redden, dood moet deze vorst.

Lezen: Matt. 27: 27-44 *De bespotting en kruisiging*

Zingen: Geen groter smaad: geslagen aan het kruis,
mens die niet kan, geen plaats voor Hem op aarde,
naakt aan het hout, zijn leven heeft geen waarde,
koning der joden, nergens is Hij thuis.

Lezen: Matt. 27: 45-54 *Het sterven van Jezus*

De Paaskaars worden gedooft door de diaken van dienst, het licht gedimd;
moment van stilte

HET BEKLAG GODS

(Het 'beklag Gods' is aan de profetie van Micha 6: 3-4 (5) ontleend en hoort bij de Goede Vrijdagliturgie. De verwijten leggen alle nadruk op de lijdende God. Eigenlijk vraagt God ons vandaag: Waar zijn jullie en welke rol spelen jullie bij al het lijden en onrecht in de wereld? De vraag: 'Mijn volk wat heb ik u misdaan?', wordt in tweespraak beantwoord namens de gemeente door een lector met de oeroude roep: HEILIG GOD, ONTFERM U OVER ONS.)

v. Mijn volk, wat heb ik u misdaan? Of waarin heb ik u bedroefd? Ik heb de aarde voor de dag geroepen en aan uw handen toevertrouwd, maar mijn tuin wordt een wildernis, mijn levenswerk een dodenakker. Waarom laat gij dit toe?

l. HEILIGE GOD, ONTFERM U OVER ONS.

v. Ik heb u onder mijn regenboog gesteld, een teken van vrede en toekomst, maar dodelijke wapens staan gericht op mensen en bedreigen mijn dierbare schepping. Waarom laat gij dit toe?

l. HEILIGE GOD, ONTFERM U OVER ONS.

v. Ik heb mij laten kennen als een bevrijder, en bondgenoot van alle onderdrukten, maar tallozen worden getergd en geteisterd door terreur en tirannie. Waarom laat gij dit toe?

l. HEILIGE GOD, ONTFERM U OVER ONS.

v. Ik heb in overvloed gezegend met dagelijks brood en meer dan dat, maar op de akker sterven mensen onverzadigd en kinderhanden blijven ongevuld. Waarom laat gij dit toe?

l. HEILIGE GOD, ONTFERM U OVER ONS.

v. Ik heb mijn woord aan u gegeven en u mijn hartsgeheimen toevertrouwd, maar afgoden vinden overal gehoor en mensen kiezen wegen ten dode. Waarom laat gij dit toe?

l. HEILIGE GOD, ONTFERM U OVER ONS.

v. Ik heb mijn eigen Zoon tot u gezonden, Mijn sprekend evenbeeld, Mijn uitgestrekte hand, maar Hij is afgewezen, uitgestoten, vernederd tot de laatste dood, ik heb hem bij u terug gebracht, de levende, de bron van alle

leven, maar hij gaat dood aan alle kruisen waaraan mijn mensen worden vast gespijkerd. Waarom laat gij dit toe?

1. HEILIGE GOD, ONTFERM U OVER ONS.

v. Mijn volk, wat heb ik u misdaan of waarmee heb ik u bedroefd?

Antwoord mij!

Ik heb u geëerd als kroon der schepping,

Ik heb u gezocht als mijn kostbaarste sieraad,

Ik heb u bewaard in mijn hand, in mijn hart,

Ik heb u mijn trots, mijn Zoon, geofferd.

Wat had ik nog meer kunnen doen, na alles wat ik al heb gedaan?

Lijdenoverdenking

Zingen: Lied 575: 1 en 6

1. Jezus, leven van ons leven,
Jezus, dood van onze dood,
Gij hebt U voor ons gegeven,
Gij neemt op U angst en nood,
Gij moet sterven aan uw lijden
om ons leven te bevrijden.
Duizend, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer.

6. Dank zij U, o Heer des levens,
die de dood zijt doorgestaan,
die Uzelf ons hebt gegeven
ons in alles bijgestaan,
dank voor wat Gij hebt geleden,
in uw kruis is onze vrede.
Voor uw angst en diepe pijn
wil ik eeuwig dankbaar zijn.

Voorbede, eindigend met:

Heilige Onsterfelijke, hier zijn wij, met niets in onze handen,
mensen in een wereld waar haat en tweedracht,
onrecht en menselijk verdriet is;
bevrijd ons ervan door de kracht van de liefde,
die sterker is dan de dood.
Omwille van Hem die een mens van liefde was
en om ons allen een Man van smarten werd:
Jezus uw Zoon, ons levenslicht,
dit uur en in eeuwigheid. Amen

(Allen gaan staan)

Zingen: Lied 590: 1, 2, 3 en 4

1. Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.
2. De wereld gaf Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.
3. Hoe slaapt Gij nu, die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.
4. 't Is goed, o Heer, Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

Let op: Wij verlaten in stilte de kerk, wachtend op het doorbreken van Gods licht (er is geen orgelspel)